

odbor všeobecné správy

náměstí Hrdinů 1634/3

140 21 Praha 4

Č. j. MV- 2197-4/VS-2025

Praha 30. května 2025

Rozeslat dle rozdělovníku

INFORMACE č. 4/2025

Uplatnění právního nároku v cizině

- zrušení informace č. 5/2014, č. j. MV-15488-3/VS-2014, ze dne 12. června 2014

S účinností od 1. ledna 2024 podle § 25 odst. 1 písm. e) zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 414/2023 Sb. (dále jen „zákon o matrikách“), platí, že matriční úřad vydá matriční doklad nebo povolí nahlédnout do matriční knihy a činit z ní výpisy v přítomnosti matrikáře též osobě (fyzické nebo právnické), která prokáže, že je to nezbytné k uplatnění právních nároků v cizině. Výjimka se týká osvojení a zápisu narození dítěte, jehož matka požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem (§ 25 odst. 2 a 3 zákona o matrikách).

Obdobně i podle § 8a odst. 1 písm. e) zákona o matrikách platí, že matriční úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad povolí nahlédnout do sbírky listin nebo druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958 a činit výpisy z nich v přítomnosti matrikáře nebo vydá potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin, kterou vede, nebo v druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958, i osobě, která prokáže, že je to nezbytné k uplatnění právních nároků v cizině. Výjimka se opět týká osvojení a zápisu narození dítěte, jehož matka požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem (§ 8a odst. 2 a 3 zákona o matrikách).

Oprávněná osoba může požádat i prostřednictvím zmocněnce, přičemž její podpis na plné moci musí být úředně ověřen (§ 25 odst. 8 a § 8a odst. 5 zákona o matrikách). Je-li plná moc vyhotovena v cizím jazyce, musí být navíc předložena s úředním překladem do českého jazyka. Bude-li v konkrétním případě předkládáno několik na sebe navazujících plných mocí, tj. jeden zmocněnec zmocní dalšího zmocněnce, je nezbytně třeba, aby všechny předložené plné moci byly opatřeny

s úředně ověřeným podpisem. Současně je třeba vždy ověřit, zda další zastoupení plná moc připouští. Pro úplnost lze odkázat na § 33 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), podle kterého platí, že zmocněnec může udělit plnou moc jiné osobě, aby místo něho za účastníka jednala, jen je-li v plné moci výslovně dovoleno, že tak může učinit, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

Prokázání nezbytnosti k uplatnění právních nároků v cizině plně spočívá na žádající osobě, která musí matričnímu úřadu vždy prokázat, že

- a) před orgánem cizího státu uplatňuje svůj právní nárok v řízení, tj. prokázat, že se v cizině vede určitý druh řízení a že je žadatel jeho účastníkem, popř. řádným zástupcem účastníka řízení, tedy odkaz na konkrétní řízení vedené v cizině (například dokladem vydaným cizozemským soudem); lze také připustit, že údaje budou poskytnuty i pro účely zahájení řízení, pokud by bez nich řízení vůbec nebylo možné zahájit, a současně že
- b) uplatnění právního nároku je skutečně závislé na poskytnutí požadovaných informací, tedy
 1. požadované informace musí mít vztah k tomuto konkrétnímu řízení v cizině,
 2. požadované informace jsou nezbytné k uplatnění právního nároku žadatele v takovém řízení a dále
 3. požadovaný rozsah údajů odpovídá naplnění předchozích podmínek, tj. je třeba vyhodnotit, zda v konkrétním případě například postačí stejnopis matričního dokladu nebo zda je potřebný doslovný výpis z matriční knihy anebo kopie dokumentu ze sbírky listin, kde je rozsah údajů největší. Matriční úřad by neměl poskytovat údaje nad rámec toho, co má být v konkrétním řízení vedeném v cizině prokázáno (například k prokázání osvojení je obvykle dostačující poskytnutí stejnopisu rodného listu a je tedy nadbytečné poskytovat doslovný výpis z matriční knihy narození či kopii rozsudku soudu o osvojení, respektive v nich uvedené údaje nejsou nezbytné k uplatnění právního nároku).

Nelze například, aby žadatel pouze obecně odkázal na dědické řízení v cizině, které dosud neprobíhá, či aby nezdůvodnil vztah požadovaného údaje k probíhajícímu řízení v cizině. Pokud by nedošlo ke shora uvedenému odůvodnění ze strany žadatele, mohl by žadatel požadovat obecně řečeno například jakýkoli matriční doklad jakékoli fyzické osoby, což je v rozporu s § 25 odst. 1 písm. e) zákona o matrikách. Obdobně to platí i pro postup podle § 8a odst. 1 písm. e) zákona o matrikách.

Lze obecně dodat, že veškeré písemnosti vyhotovené v cizím jazyce, které jsou matričnímu úřadu překládány v originálním znění, musí být opatřeny s úředním překladem do českého jazyka. V této souvislosti odkazujeme na § 16 odst. 1 správního řádu, podle kterého platí, že v řízení se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. Jsou-li písemnosti vyhotovené v cizím jazyce, musí je účastník řízení předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého, pokud správní orgán nesdělí účastníkovi řízení, že takový překlad nevyžaduje (§ 16 odst. 2 správního řádu).

Je třeba zdůraznit, že o každé žádosti rozhoduje výlučně místně příslušný matriční úřad, který vyhodnocuje každý jednotlivý případ zvlášť s tím, a pokud mu vznikne jakákoli pochybnost, je oprávněn žádost zamítnout. Proti rozhodnutí matričního úřadu je pak žadatel oprávněn uplatnit opravné prostředky.

Žádáme, aby s obsahem shora uvedeného byly seznámeny všechny matriční úřady v působnosti krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a magistrátů měst Brna, Ostravy, Plzně a Magistrátu hl. m. Prahy.

JUDr. Petr Voříšek, Ph.D.
ředitel odboru

Rozdělovník:

- všem krajským úřadům
- všem odborům vnitřních věcí magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně
- odboru živnostenskému a občanskosprávnímu Magistrátu hl. m. Prahy